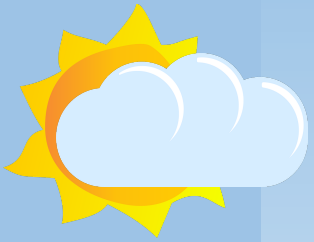
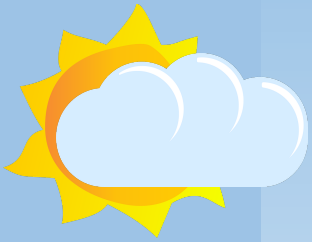

Vi snakker om vejr og vind

Natur-Teknologi - Indskolingen

Vi snakker om vejr og vind

Vi taler hele tiden om vejret. Vi taler om det, når det er godt vejr. "Ihh, der er da dejligt, at vejret nu endelig er godt". Og vi taler om det, når det er dårligt. "Nej, hvor er det dog et frygteligt vejr i dag.

Og så kommer det med det samme: "Der er ikke noget, der hedder dårligt vejr. Det er bare en forkert påklædning.

Når vi skal til stranden, ønsker vi os solskin. Men skal vi vande køkkenhaven, ønsker vi os regnvejr. Når vi lige har fået en ny kælk, ønsker vi os snevejr. Men det er ikke rart, at det er glat, når vi skal cykle til skole. Men er der så noget, der er bedre end en stor kop varm cacao en aften, hvor det lyner og tordner udenfor?

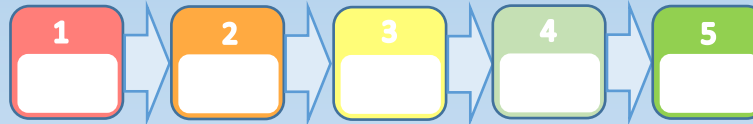
Jo, vi snakker hele tiden om vejret.

Men hvordan er så det der vejr?

Hvad skal vi lære?

Jeg kan måle og beskrive temperatur på forskellig måde

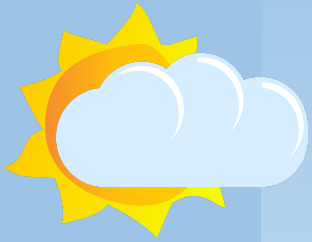
Jeg ved hvorfor vi har "dag og nat" og "sommer og vinter"

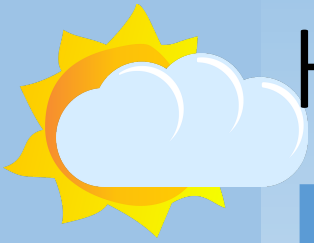

Jeg kan forklare, hvad en sky er lavet af, og hvorfor det regner.

Jeg kan se forskellige kendetegn på, hvor meget det blæser, og kender fagudtrykkene om vindstyrker.

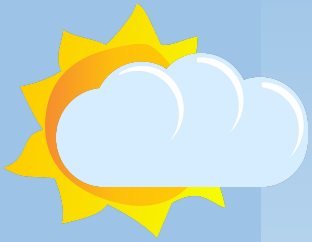

Hvad ved du på forhånd om vejret?

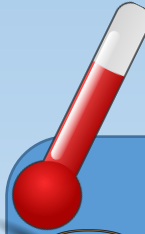
Skriv eller tegn hvad du allerede ved om vejret.

Hvordan er vejret i dag?

Sæt X

Sæt X

Sæt X

Måle varme

Når det bliver varmere, siger man, at *temperaturen* stiger. Og når det bliver koldere, siger man, at temperaturen falder. Man måler temperaturen i grader ($^{\circ}\text{C}$) med et termometer.

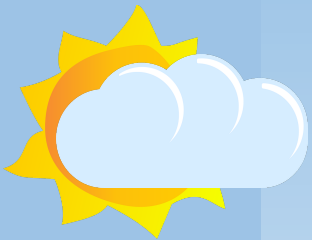
Termo – betyder varme
Meter – betyder at måle

Så et termometer måler varme.

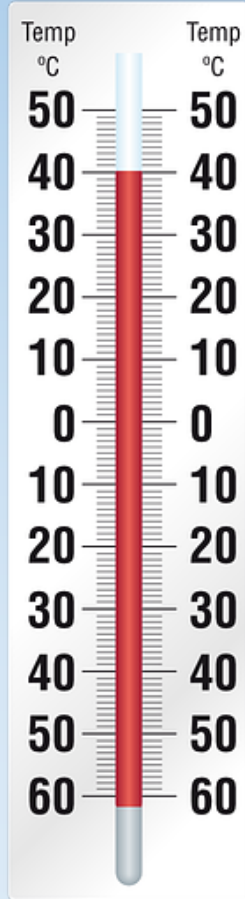
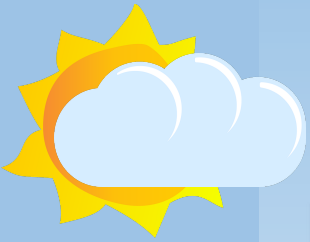
I dag bruger man ofte et digitaltermometer, hvor man ved hjælp af elektricitet kan måle temperature.

Tidligere brugte man mest sprit eller kviksølvtermometre. Når væsker som vand eller cacao varmes op, fylder de mere.

Måske har du set, at cacao koger over, lige før eller når det begynder at koge.

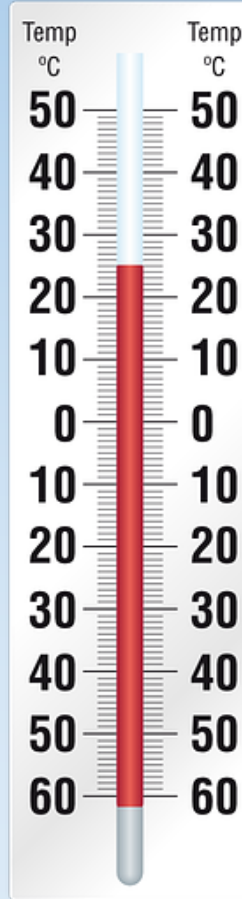

Aflæsning af termometre

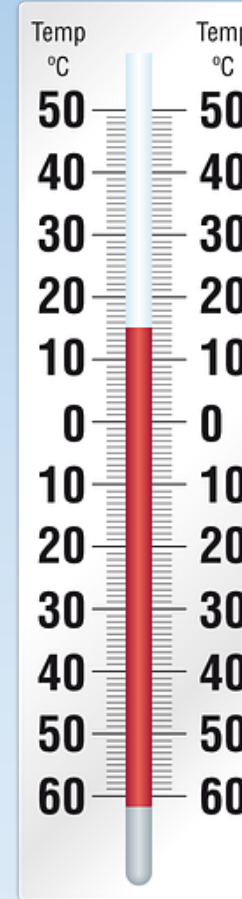
Temperatur:

_____°C

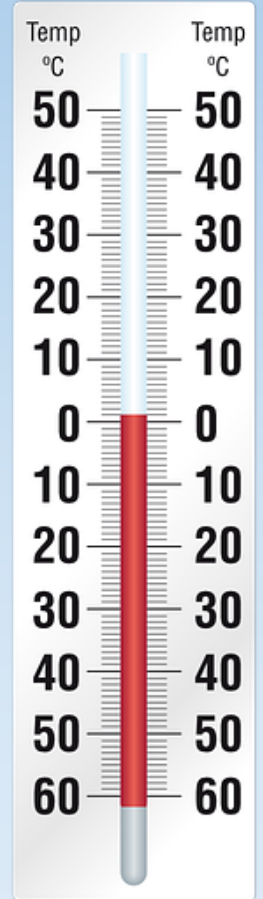
Temperatur:

_____°C

Temperatur:

_____°C

Temperatur:

_____°C

Rekorder i Danmark

Varmeste
temperatur

36,4

10. August 1975

Holstebro i Jylland

Varmeste
temperatur

-31,2

8. Januar 1982

Hørsted i Thy

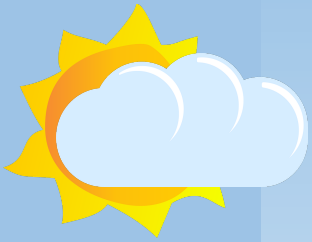
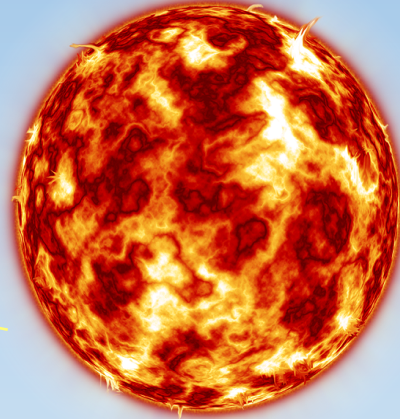
Solen varmer

Det er Solen, der varmer
Jorden op.

På den side, der peger hen mod
Solen, er der dag. På den side, der
peger væk fra Solen, er der nat.

Derfor er det varmere om dagen end om natten.

Toppen af Jorden vender her væk fra Solen. Så er Solen ikke
på himlen så mange timer om dagen. Så er det vinter.
Om sommeren vender toppen af Jorden ind mod Solen. Så er
dagene lange, fordi Solen er på himlen i mange timer.
Solen varmer Jorden op, og derfor er det varmt om
sommeren. Om vinteren er det koldere, fordi Solen kun er på
himlen i kort tid.

Mål temperaturen

Bajle 1

Gæt _____

Målt _____

Bajle 2

Gæt _____

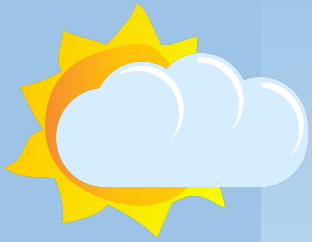
Målt _____

Bajle 3

Gæt _____

Målt _____

Mål temperaturen

Bajle 4

Gæt _____

Målt _____

Bajle 5

Gæt _____

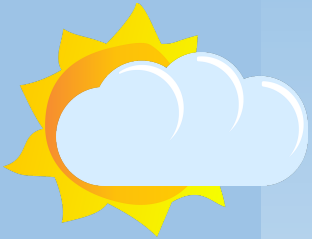
Målt _____

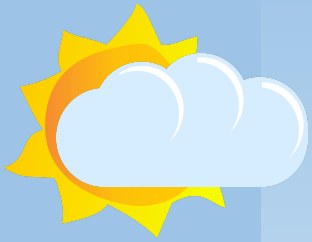

Bajle 6

Gæt _____

Målt _____

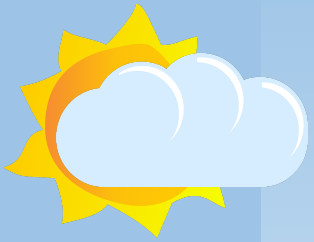
Når Solen rigtig skinner, kan den nogle gange føles varmere, hvis man har en bestemt farve trøje på.

Nogle farver er bedre til at opsuge Solens varme stråler. Når farven opsuger Solens stråler, bliver den varmere.

Andre farver kaster Solens stråler tilbage, derfor bliver de ikke så varme.

Temperatur _____

Temperatur _____

Temperatur _____

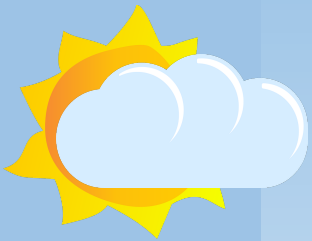

Temperatur _____

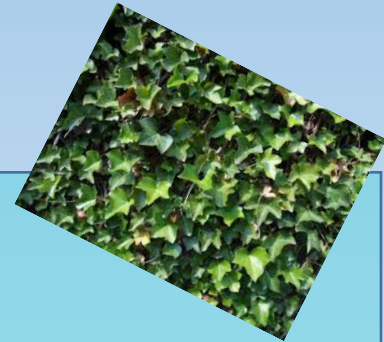

Temperatur _____

Temperatur _____

Temperatur _____

Temperatur _____

Koldest

Sted _____

Temperatur _____

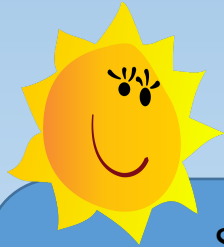
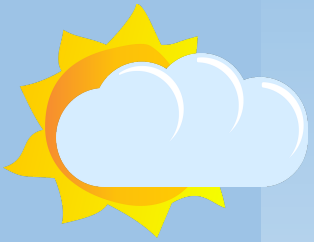
Varmest

Sted _____

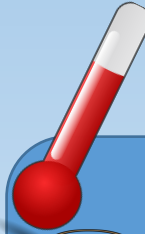
Temperatur _____

Hvordan er vejret i dag?

Sæt X

Sæt X

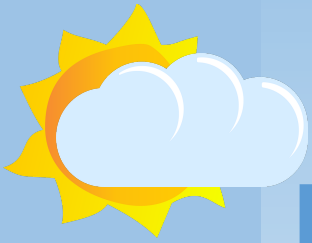
Sæt X

Der er mange forskellige slags nedbør

Skriv eller tegn hvor mange forskellige slags nedbør du kender.

Vejret i Danmark

På DMI samler de data ind om vejret i Danmark.

De laver også vejrudsigter, som forsøger at sige, hvordan vejret vil bliver.

Vi skal nu se på, hvor meget det regner i Danmark i løbet af året.

Men hvad tror du?

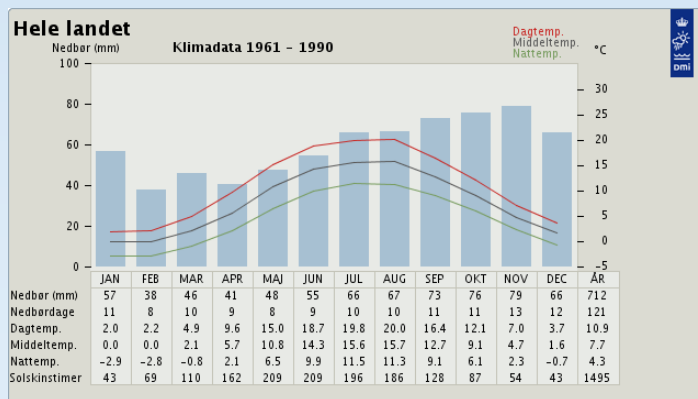
Mest nedbør

Måned _____

Mindst nedbør

Måned _____

Kilde: DMI

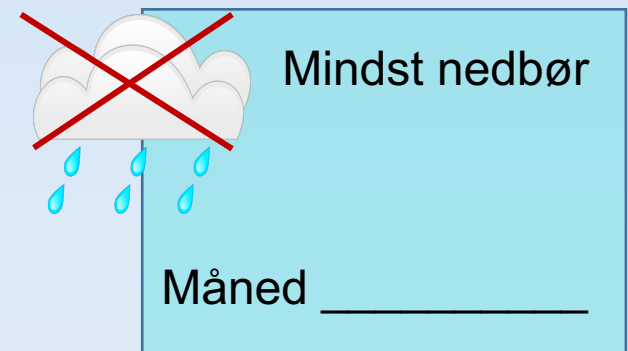
Nedbør i Danmark

Måned	Nedbør (mm)
Januar	57
Februar	38
Marts	46
April	41
Maj	48
Juni	55
Juli	66
August	67
September	73
Oktober	76
November	79
December	66

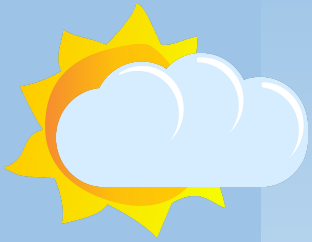
Kilde: DMI

Hvornår regner det så mest og mindst i Danmark?

Gættede du rigtigt?

Rekorder i Nedbør

Verdens
vådeste døgn

1825 mm

8. Januar 1966

Foc i Det indiske Ocean

Kilde: TV2

Danmarks
vådeste døgn

168,9 mm

9. Juli 1931

Marsthal på Ærø

Hvad er en sky?

På Jorden er der vand i åer, søer og have. Noget af vandet på Jorden fordamper. Der fordamper meget vand, når det er varmt, og ikke så meget vand, når det er koldt. Dampen stiger op i luften og bliver til en sky.

Højt oppe i luften, hvor det er koldt, samler dampen sig og bliver til dråber. Det ser vi som skyer på himlen. Vandet i skyen kommer altså fra vandet på Jorden.

Skyerne kan være hvide eller grå.

Det regner.

Når du ser en hvid sky, begynder det som regel ikke at regne. Der er mange små og lette vanddråber inde i skyen.

Kilde: TV2

Hvis skyen er mørkegrå eller sort, begynder det nok snart at regne. De mange små dråber, der er i skyen, støder sammen. To små dråber bliver til en stor. De store dråber er tungere end de små. Tunge dråber kan ikke svæve i luften. Så falder de ned. Det regner.

Hagl er også regn. Det starter som regn, men det fryser til is på vej ned til jorden. Hagl er små hårde klumper af is. Det kan gøre ond at være ude i haglvejr.

Hagl kan være store eller små.

Verdens
største
hagl

880 g

23. Juli 2010

South Dakota
USA

© Mat-nat.dk

Det sner.

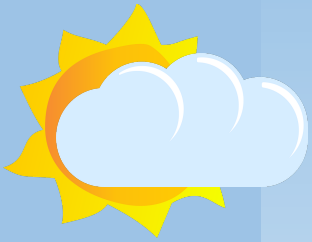
Om vinteren kan det være så koldt, at regnen bliver til sne.

Sne er frossent regn.

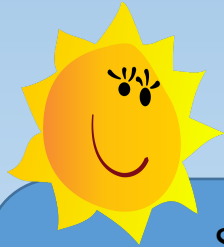
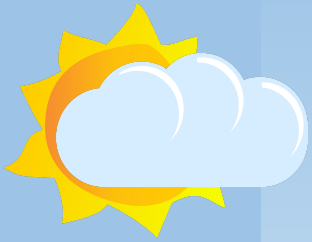

Sne kan komme som snefnug, som lander på jorden. Det sker, hvis luften er meget kold af frost. Så kan du bygge en snemand af sneen.

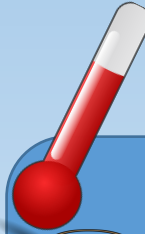
Sne kan komme som snefnug, der smelter på vej ned fra skyen. Det sker, hvis luften ikke er særlig kold. Så bliver det til en blanding af regn og sne. Det kalder vi for slud.

Hvordan er vejret i dag?

Sæt X

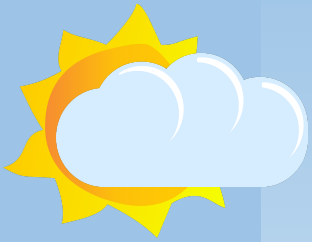
Sæt X

Sæt X

Vinden blæser ...

Gå udenfor, og læg mærke til, hvor meget det blæser. Læg mærke til:

Hvordan føles vinden? Blæser det meget eller lidt?

Se på træerne eller en flagstang. Hvad fortæller de jer om vinden?

Er der andre ting, I kan se, som viser, om det blæser?

Tal sammen i klassen om, hvor meget det blæser.

Læs vindtabellen sammen. Hvor meget vind er der i dag?

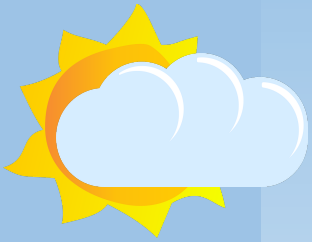

Vindtabel

	Vindens navne	Det kan ske
	Vindstille	Røg stiger lige op, vandet i hav og sø er helt glat.
	Svag vind	Flag bevæger sig roligt, og blade rasler.
	Jævn/let vind	Flaget blafrer, og flagsnoren slår smæld. Blade hvirvler rundt, og sejlbåde kan sejle.
	Frisk vind	Træers grene bevæger sig, drager flyver højt til vejrs, og det er svært at cykle mod vinden.
	Hård vind	Havet får store bølger, og store grene på træer bevæger sig.
	Kuling	Tagsten kan rive sig løs og falde ned. Det er svært at gå.
	Storm	Store træer vælter. Huse bliver skadet.
	Orkan	Huse vælter. Voldsomme ødelæggelser.

Hvad siger vejrudsigten?

Vejrtype?

Gæt

Dmi

Nedbør?

Gæt

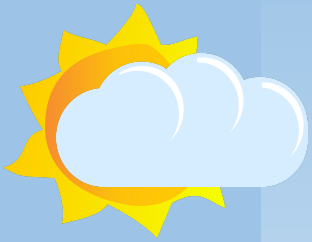
Dmi

Vind?

Gæt

Dmi

- <http://www.dmi.dk/vejr/til-lands/landsudsigten/>

Hvad har vi lært?

Jeg kan måle og beskrive temperatur på forskellig måde

1	2	3	4	5

Jeg ved hvorfor vi har "dag og nat" og "sommer og vinter"

1	2	3	4	5

Jeg kan forklare, hvad en sky er lavet af, og hvorfor det regner.

1	2	3	4	5

Jeg kan se forskellige kendetegn på, hvor meget det blæser, og kender fagudtrykkene om vindstyrker.

1	2	3	4	5

